

HORMONES, GUIX, ETC. S'AIXECA EL TELÓ

DAVID CIRICI
Escriptor i professor

Si teniu gaires fills o nebots és probable que passeu per l'experiència d'assistir un munt de vegades a les actuacions escolars, audicions musicals, actuacions de la coral, representacions teatrals o espectacles de dansa. Si, a més de pares, sou professors, encara millor. O pitjor. En el meu cas, són inoblidables les festes de final de curs de l'escoleta on anaven els meus fills petits. Disfressaven d'homenets els nens de tres anys, amb corbata i ulleres de sol, i els feien fer una mena de ball, per dir-ne d'alguna manera, amb les nenes vestides de donetes, amb els llavis pintats i sabatetes de tacó alt. Érem molts els pares que en sortíem perplexos i debatíem fins a quin punt aquest mal gust i aquest sexisme absurd eren motiu de queixa formal. Però ens n'oblidàvem, perquè més enllà de la poca gràcia d'alguna de les actuacions, als pares ens diverteix qualsevol cosa que els nens facin damunt de l'escenari. Ens diverteix que s'equivoquin de pas de dansa, que perdin la parella de ball o que no recordin el text d'una peça de teatre.

Però després es fan grans, i la cosa ja no té tanta gràcia. Crec que és exigible que les festes escolars tinguin un cert nivell. Com les matemàtiques, la literatura o la química, el que fem damunt d'un escenari ha d'anar per nota. I em sembla que és força general que, cada vegada més, aquesta mena d'actes caiguin en la improvisació i siguin un calaix de sastre de les dubtoses habilitats dels alumnes més disposats a exhibir-se.

Aquesta falta d'un mínim rigor té força relació amb les possibilitats que ofereixen les sales d'actes dels centres d'ensenyament. Ens ocupem de les aules i de les sales de professors, però sovint les sales d'actes són com d'un altre món i una altra època: sense espai escènic, sense focus, sense un piano en condicions, sense una acústica decent, sense recursos tècnics... Una sala d'actes en males condicions és símptoma d'un centre escolar poc actiu i poc obert al barri i als pares. Què ens està passant? El millor antídote de la virtualitat en què s'estan perdent els nostres adolescents és el que passa de veritat al seu voltant. Res com una bona sala d'actes activa i participativa, on la gent canti bé, balli bé, faci teatre bé, i s'hi pugui fer des d'una conferència sobre els possibles planetes amb vida fins a un recital de poesia.✳

És exigible
que les festes
escolars tinguin
un cert nivell.
El que fem
damunt d'un
escenari ha
d'anar per nota

JAUME FUNÈS
Psicòleg i educador

L'EXPLORADOR REPRIMIT

LA REVOLUCIÓ EXPLICADA ALS NETS

És Primer de Maig. Acaben de difondre per La Xarxa de televisions locals *El cinturón rojo*, un documental de testimonis sobre com les lluites obreres del Baix Llobregat, al final del franquisme, van fer possibles vides més dignes en barris menys destructors. Els autors em demanen idees per explicar aquest vell món de lluita per la justícia als adolescents nets dels protagonistes. Escric pensant que aquest text es publicarà just un dia abans que, a França, sigui escollit (espero) un jove nou president que insisteix a repetir, com a eslògan de moda, que no hi ha dretes i esquerres, que tot és "transversal".

No hi ha pitjor estratègia educativa per explicar als adolescents la història més recent que intentar convertir en importants les "batalletes" dels avis, o pretendre ser vells models de la revolució que no vàrem fer. Però no es poden amagar les raons vitals, humanes, socials de la confrontació permanent amb qui utilitzava i utilitza el poder per explotar uns altres. No podem educar deixant d'ajudar a descobrir que a la societat, ahir i avui, hi ha qui viu de la feina i qui viu de la feina d'uns altres. Molts creadors d'opinió insisteixen a negar les classes socials. No és un posicionament nou. Però el record documental de les manifestacions i les protestes rescata de l'oblit qui va contestar la desigualtat i la injustícia, des del lloc de treball o des del carrer. Deixa patent com –sempre i de maneres diverses– algú d'una classe amb més poder econòmic incrementa la seva riquesa amb el valor que la feina afegeix a allò que produïm, comercialitzem, financem, etc. L'única transversalitat en què viuen els nostres joves és la del mercat, el consum globalitzat.

Tota proposta de didàctica social ha de començar pel descobriment de quin és el seu lloc en aquest món. Després apareixen els interessos de cada grup social. Pensar si els interessos joves del repartidor de pizzes coincideixen amb els del director financer de la marca repartida. Podem continuar analitzant com es reparteixen els diners que es paguen per un *smartphone*. Què rep l'infant *lumpenproletari*, explotat a la mina de coltan, què hi posa el jove de casa bona que llueix l'últim model. Amb algunes anàlisis més descobrirem, al final, que només una lluita compartida entre els que pateixen de manera similar pot reduir les explotacions.✳